

میزان تأثیر گذاری اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با عملیات روانی (در بعد فرهنگی - اجتماعی)

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۵/۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۶/۲۹

حسین شکوهی^۱

از صفحه ۱۲۹ تا ۱۵۰

چکیده

زمینه و هدف: اگر پیش از این کشوری برای اعزام نیروی نظامی یا جمع آوری تسلیحات تلاش می کرد، امروزه خاکریز نبرد به فرهنگ تبدیل شده است. در واقع، جنگ روانی از طریق لشکر فرهنگی انجام می شود. بسیاری از کارشناسان، عملیات روانی را دانش نبرد و نزاع برای تأثیر گذاری بر نگرش و افکار مردم و کنترل رفتار و اراده آنها تعریف می کنند. امروزه، اهداف و مقاصد عملیات روانی بیشتر از طریق اقدامات فرهنگی - اجتماعی و رسانه ها قابل دستیابی است. بخش قابل توجهی از عملیات روانی آمریکا در سال های پس از انقلاب اسلامی متوجه نیروهای مسلح به خصوص ناجا شده است؛ بنابراین هدف از انجام این پژوهش بررسی میزان تأثیر گذاری اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با عملیات روانی آمریکا در بعد فرهنگی و اجتماعی است.

روش شناسی: نوع پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و روش انجام آن توصیفی است. جامعه آماری این پژوهش عبارتند از فرماندهان، خبرگان و صاحب نظران ناجا که با استفاده از روش نمونه گیری طبقه ای متناسب با حجم انتخاب شده اند و جامعه خبرگی که به صورت تمام شمار انتخاب شده است. پس از مطالعات وسیع کتابخانه ای، از پرسش نامه و روش های آمار توصیفی و استنباطی و نیز چندین جلسه خبرگی استفاده شده است.

یافته ها و نتایج: اداره عملیات روانی ناجا دارای دو حوزه نرم افزاری و سخت افزاری است که حوزه نرم افزاری، پنج مؤلفه و حوزه سخت افزاری، چهار مؤلفه دارد و هر کدام از مؤلفه ها دارای اقداماتی هستند که در نهایت در این پژوهش، به این نتیجه رسیدیم که هجده اقدام از حوزه نرم افزاری و پانزده اقدام از حوزه سخت افزاری بر اقدامات عملیات روانی آمریکا در بعد فرهنگی - اجتماعی مؤثر هستند.

واژه های کلیدی: عملیات روانی، ناجا، فرهنگی و اجتماعی، حوزه نرم افزاری، حوزه سخت افزاری.

«و لایزالون یقاتلونکم حتی یردوکم عن دینکم إن استطاعوا»^۱، «و آنان پیوسته با شما می‌جنگند تا اگر بتوانند شما را از دینتان برگردانند.» واژه لایزالون، دلالت بر استمرار دارد و بیان می‌دارد که دشمنان شما همواره با شما در جنگ هستند؛ اما بسته به شرایط مکانی و زمانی نوع این جنگ ممکن است متفاوت باشد. گاهی جنگ، جنگ نظامی، گاهی اقتصادی و گاهی نیز فرهنگی است.

حضرت امام خمینی (ره) در هجدهم شهریور ۱۳۴۲ ش. ه ضمن اشاره به توطئه‌های استکبار جهانی به‌ویژه آمریکا برای تفرقه و جداسازی میان مسلمانان فرمودند: «باید سران دولت‌های اسلامی توجه داشته باشند؛ به این معنی که این اختلافات، اختلافی است که هستی آنها را به باد می‌دهد. باید با عقل و تدبیر توجه داشته باشند؛ به این معنا که به اسم مذهب و به اسم اسلام می‌خواهند اسلام را از بین ببرند. دست‌های ناپاکی بین شیعه و سنی در این مملکت اختلاف می‌اندازند. این‌ها نه شیعه هستند و نه سنی؛ این‌ها دسته‌ای ایادی هستند که می‌خواهند ممالک اسلامی را از دست آنها بگیرند، ذخایر را از دست آنها بگیرند» (صحیفه نور، ۱۳۷۸: ۲۳).

رهبر معظم جمهوری اسلامی ایران، امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) درباره اهمیت عملیات روانی می‌فرماید: «دشمن در جنگ نرم تلاش دارد با استفاده از ابزارهای فرهنگی و ارتباطاتی پیشرفته و با شایعه و دروغ‌پراکنی و استفاده از برخی بهانه‌ها، میان آحاد مردم تردید، بدبینی و اختلاف ایجاد کند. امروز توطئه دشمن، توطئه پیچیده‌ای است. ما باید جوانب این توطئه را به‌روشنی بشناسیم و بشناسانیم؛ وظیفه ما این است. امروز جنگ نظامی با ما خیلی محتمل نیست، نمی‌گوییم به کلی منتفی است؛ اما خیلی محتمل نیست، لکن جنگی که وجود دارد، از جنگ نظامی اگر خطرش بیشتر نباشد، کمتر نیست؛ اگر احتیاط بیشتری نخواهد، کمتر نمی‌خواهد. در جنگ نظامی دشمن به سراغ سنگرهای مرزی ما می‌آید، مراکز مرزی ما را سعی می‌کند منهدم بکند تا بتواند در مرز نفوذ کند، در جنگ روانی و آنچه که امروز به او جنگ نرم گفته می‌شود در دنیا، دشمن به سراغ سنگرهای معنوی می‌آید که آنها را منهدم کند؛ به سراغ ایمان‌ها،

معرفت‌ها، عزم‌ها، پایه‌ها و ارکان اساسی یک نظام و یک کشور؛ دشمن به سراغ این‌ها می‌آید که این‌ها را منهدم بکند و نقاط قوت را در تبلیغات خود به نقاط ضعف تبدیل کند؛ فرصت‌های یک نظام را به تهدید تبدیل کند. این کارهایی است که دارند می‌کنند؛ در این کار تجربه هم دارند، تلاش هم زیاد دارند می‌کنند، ابزار فراوانی هم در اختیارشان است» (راهبردهای ولایت، ۱۳۸۹: ۴۵).

پس از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در منطق امپریالیستی آمریکا برای مقابله با جهان اسلام، مفاهیم امنیت ملی نیز تغییراتی مهم پیدا کرد؛ بنابراین، از این پس تأکید بر افزایش قدرت فرهنگی و هویتی به‌عنوان مبنای اساسی قدرت ملی و پیروزی در جبهه جنگ نرم مطرح شد. این تغییر منطق امنیتی در نظام بین‌الملل باعث شد ایران در رأس توجه نظریه‌پردازان، کارشناسان و طراحان جنگ نرم آمریکایی قرار گیرد و در گزارش کمیسیون امنیت ملی آمریکا در قرن ۲۱ و سند ۲۰۰۲ و ۲۰۰۶، نظام جمهوری اسلامی ایران مهم‌ترین چالش آمریکا در ابتدای قرن ۲۱ معرفی شود (عبدالله‌خانی، ۱۳۸۵). با توجه به مباحث مطرح‌شده و اهمیت نقش عملیات روانی، انجام این پژوهش دارای فواید زیر است:

- شناسایی ابعاد مختلف عملیات روانی آمریکا؛
- شناسایی مؤلفه‌های مختلف اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با عملیات روانی آمریکا؛
- شناسایی اقدامات مختلف اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با عملیات روانی آمریکا؛
- بررسی میزان تأثیرگذاری اقدامات اداره عملیات روانی ناجا در مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا و شناسایی نقاط قوت و ضعف اقدامات. در صورت انجام پژوهش می‌توان گفت عدم توجه و انجام چنین تحقیقاتی زیان‌های زیر را در پی خواهد داشت:
- چنانچه این پژوهش و تحقیقات مشابه اجرا نشود اداره عملیات روانی ناجا با اقدامات مقابله‌ای در برابر بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا آشنایی کافی را به‌دست نخواهد آورد و این امر سبب اختلال، فشار عصبی، تنزل جایگاه

اجتماعی کارکنان ناجا و تأثیرات منفی دیگری در اداره عملیات روانی ناجا خواهد شد.

• اگر چنین تحقیقاتی انجام نگیرد، اداره عملیات روانی ناجا بر نقاط قوت و ضعف خود در برابر بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا واقف نخواهد شد.

همچنین برای بیان مسئله تحقیق و شرح مسئله اصلی مورد بحث، باید بیان کرد که امروزه در عرصه فرهنگ‌ها شاهد تقابل فرهنگی یا تهاجم فرهنگی هستیم که طی آن، یک فرهنگ بر سایر فرهنگ‌ها هجوم می‌برد. در تقابل فرهنگ‌ها در تاریخ گذشته و حال ملت‌ها مشاهده می‌شود که هر فرهنگی که از چیرگی و ابزارهای تواناتری برخوردار باشد، مایل است ارزش‌های خود را در مصاف با دیگران به کرسی بنشانند و در این مسیر، تهاجم فرهنگی و اجتماعی و استفاده از ابزارهای مختلف عملیات روانی و جنگ نرم در مقایسه با تهاجم نظامی و اقتصادی دارای ویژگی‌های منحصربه‌فرد و برنامه و ابزارهای گسترده‌تری است.

تحولات به‌وجود آمده در قرن حاضر، بحث از فرهنگ و مؤلفه‌های وابسته به آن را در ردیف مهم‌ترین مسائل ملی و بین‌المللی قرار داده است. در کشور ما نیز به‌دلیل ماهیت ظلم‌ستیزی و عدالت‌خواهی انقلاب اسلامی، جنگ روانی آمریکا از بدو پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون متناسب با شرایط ادامه یافته و نیروهای مسلح ج.ا.ا. از جمله ناجا از سازمان‌هایی هستند که همواره مورد تهاجم عملیات روانی دشمنان به‌خصوص آمریکا قرار داشته‌اند.

تردیدی نیست که پس از انقلاب اسلامی، عملیات روانی به‌عنوان مسئله روز مطرح بوده و ضرورت پرداختن به آن به مثابه یک نیاز است، به‌خصوص برای اداره عملیات روانی ناجا که وظیفه کلی تهیه و تنظیم سیاست‌ها و تدوین خط‌مشی‌های کلی مربوط به امور کشف جرایم و تعقیب و دستگیری مجرمان و متهمان را بر عهده دارد و اگر مسئولان ذی‌ربط اداره عملیات روانی ناجا به‌خوبی نقش خود را در مقابله با عملیات روانی آمریکا به‌ویژه در بعد فرهنگی - اجتماعی ایفاء نکنند، ضربات جبران‌ناپذیری بر روحیه و کارایی کارکنان اداره عملیات روانی ناجا وارد خواهد شد. همچنان تلاش برای چاره‌جویی در حوزه اقدامات عملیات روانی ادامه دارد و هنوز به نتیجه مطلوب نرسیده

است؛ زیرا نه تنها تهاجم ادامه دارد، که هر روز بر شتاب و حجم عملیات و کیفیت و تنوع آن افزوده می‌شود.

مقاله حاضر در صدد است پس از بررسی ابعاد عملیات روانی آمریکا به این سؤال پاسخ دهد که اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا چه مؤلفه‌ها و اقداماتی دارد و آیا اقدامات فعلی برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا مؤثر است یا نیاز به اقدامات جدی‌تر و کارآمدتری است؟

مبانی نظری

مفهوم شناسی عملیات روانی

عملیات روانی عبارت است از استفاده دقیق و طراحی شده از تمامی امکانات به‌منظور تأثیرگذاری بر افکار، احساسات، تمایلات و رفتار گروه‌های دوست، دشمن و بی‌طرف برای دستیابی به اهداف ملی که در دنیای امروز تنها به سازمان‌های نظامی محدود نمی‌شود و حوزه آن تا سطح نهادهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی گسترش یافته است. امروزه با توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، عملیات روانی به مرزهای جغرافیایی محدود نیست و روان و ذهن کلیه افراد جامعه را دربر می‌گیرد. این نوع عملیات تنها مختص زمان جنگ نبوده و در هر زمان در راستای تحمیل اراده و خواست کشور مجری به کشور هدف جریان دارد (شیرازی، ۱۳۸۰).

تعریف فرهنگ

در مورد فرهنگ، تعاریف مختلفی عرضه شده است که هر یک از زاویه‌ای خاص به این مقوله توجه کرده‌اند (روح‌الامینی، ۱۳۶۸). فرهنگ^۱ در لغت به معنای دانش^۲، فن^۳، ادب^۴، علم^۵، شناخت^۶ و تعلیم و تربیت^۷ است. زمانی که در خصوص فرهنگ سخن گفته می‌شود، دو دسته عناصر را می‌توان از یکدیگر تفکیک کرد: عناصری که به ذهنیات،

-
- Culture.
 - Knowledge.
 - Teghnic.
 - Literature.
 - Science.
 - Cognize.
 - Training.

اعتقادات، نگرش‌ها و تمامی آنچه به تفکر و اعتقادات باز می‌گردد مرتبط است. در سوی دیگر عنصری که به امور ملموس اشاره دارد، به عبارت دیگر تمامی آن چیزی که قابل لمس و عینی باشد، یعنی قسمت مادیات فرهنگ (ملائی، ۱۳۸۷).

جدول شماره (۱): دسته‌بندی ابعاد فرهنگ

دسته‌بندی	فرهنگ
بعد معنوی	۱- اندیشه‌ها
	۲- بینش‌ها، عقاید و گرایش‌ها
	۳- هنر، ادبیات و غیره
	۴- ارزش‌ها، اخلاقیات و مکارم
	۵- نمادها
بعد مادی	۱- نیازهای جسمانی و مادی
	۲- روش‌های تأمین نیازهای جسمانی

بعضی از پژوهشگران به صورت توصیفی یا تشریحی این مفهوم را شامل تمام فعالیت‌های گسترده اجتماعی می‌دانند و بعضی دیگر به صورت تاریخی فرهنگ را به مثابه میراث اجتماعی و سنت قلمداد کرده‌اند. هم‌چنین برخی از دیدگاه مقوله هنجاری، آن را مبتنی بر قواعد و راه و روش‌های زندگی معرفی کرده و بعضی نیز بر اساس دانش روان‌شناختی، در بررسی این مفهوم به توضیح مفهوم عادت تکیه کرده‌اند. مهم‌ترین تعریف فرهنگ همان تعریف تکوینی آن است که فرهنگ را راهنمای همه فعالیت‌های انسانی می‌داند. فرهنگ عامل مبین رفتار انسان و درعین‌حال، توانایی خاص بشر است (توکل فر، ۱۳۷۹).

ابعاد عملیات روانی آمریکا

ابزارهای روابط بین‌الملل عبارتند از: ۱- سیاسی ۲- اقتصادی ۳- نظامی ۴- تبلیغاتی. برای بررسی عملیات روانی که در عرصه تبلیغات قرار می‌گیرد، به سه عنصر سیاسی، اقتصادی و نظامی باید توجه کرد؛ چراکه ابزارهای فشار بر کشور هدف، به‌منظور انجام عملیات روانی هستند. بعد فرهنگی چهارمین نوع بعد عملیات روانی است. با توجه به اینکه در راهبرد ۲۰۰۲ آمریکا، سرآمد بودن فناوری و فناوری‌های پیشرفته به‌عنوان مهم‌ترین عامل حفظ قدرت آمریکا مطرح شده است، بعد فناوری اطلاعات و ارتباطات نیز از جایگاه و اولویت بالایی برخوردار است؛ بنابراین پنج بعد برای عملیات روانی آمریکا

علیه ج.ا.ا. با عناوین سیاسی، فرهنگی-اجتماعی، اقتصادی، امنیتی و فناوری اطلاعات و ارتباطات در نظر گرفته می‌شود (فتحی، ۱۳۹۲: ۱۸۳).

بعد سیاسی: عملیات روانی در بعد سیاسی به دنبال ایجاد بی‌ثباتی در سازمان دولت است. از طریق ثبات‌زدایی، نامشروع‌سازی و ناکارآمد ساختن نظام سیاسی با از بین رفتن کارآمدی و مشروعیت نهادها و ایدئولوژی سیاسی به تدریج مشروعیت و مقبولیت هم از بین می‌رود و رفته‌رفته شرایط و مقدمات برای جایگزینی نظام سیاسی فراهم می‌شود (افروغ، ۱۳۸۰: ۲۴۶).

بعد فرهنگی-اجتماعی: در بعد فرهنگی نیز مواردی از قبیل فرهنگ، هنجارها، ارزش‌ها، هویت، توان سیاسی و... از جمله مؤلفه‌هایی هستند که فقدان یا مخدوش شدن آنها، در حد زیادی می‌تواند زمینه‌ساز تهدیدات نرم داخلی را فراهم آورد. در کل هرگونه اقدامی که منجر به تغییر در الگوهای رفتاری منطبق با ارزش‌های نظام حاکم باشد، در زمره تهدیدات حوزه فرهنگی قرار می‌گیرد؛ به عبارت دیگر در اثر نفوذ فرهنگ و ارزش‌های لیبرالی و آمریکایی، فرهنگ، مذهب، آداب، رسوم، سنت‌ها و ارزش‌های ملی و به تبع آن شیوه زندگی مردم تغییر ماهوی خواهد کرد (ماندل، ۱۳۷۸: ۱۴۹).

بعد اقتصادی: برآیند محدودیت‌های اقتصادی در زمینه‌های ساختاری و کارگزاری، اقتصاد ملی ایران را در زمینه‌ها و موضوعاتی نظیر صادرات کالا و خدمات، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و اعتبار بین‌المللی، توسعه اقتصادی، صنعتی و فناوری با چالش و ناامنی مواجه کرده است. بدون تردید عدم توانایی دولت در تأمین نیازها و رفاه اقتصادی مردم، موجب نارضایتی ملت و به تبع آن کاهش مشروعیت و مقبولیت می‌شود (دهقانی، ۱۳۸۳: ۴۹۰).

بعد امنیتی: هرگونه اقدامی که منجر به تغییر در فرهنگ و الگوهای دفاعی شود و عناصری مانند روحیه مقاومت، ایثار، شهادت‌طلبی، توکل و... را نادیده بگیرد، در زمره عملیات روانی حوزه نظامی قلمداد می‌شود (فتحی، ۱۳۹۲: ۱۸۴).

بعد فناوری اطلاعات و ارتباطات: فناوری‌ها به دلیل تأثیرهای گسترده و عمیق خود در حوزه‌های عمومی و خصوصی مباحث قدرت ملی را نیز تحت تأثیر قرار داده‌اند؛ به‌نحوی که فناوری به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابعاد عملیات روانی آمریکا مطرح شده

است. این فناوری‌ها در بخش‌های متعدد از جمله اطلاعات و ارتباطات، ساخت و تولید مواد زیستی و علوم حیاتی توسعه یافته‌اند. از سوی دیگر، غالب فناوری‌ها نسبت به سایر ابعاد عملیات روانی نقش ابزاری پیدا کرده‌اند و در ابعاد فرهنگی، اقتصادی و نظامی تأثیر شگرفی ایجاد کرده و باعث ایجاد تغییر و تحول در آنها شده‌اند (فتحی، ۱۳۹۲: ۱۸۴). از میان ابعاد شناسایی‌شده عملیات روانی آمریکا، میزان تأثیرگذاری اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

حوزه اقدامات اداره عملیات روانی ناجا

کلیه اقدامات اداره عملیات روانی ناجا را می‌توان در دو حوزه کلی نرم‌افزاری و سخت‌افزاری طبقه‌بندی کرد:

حوزه نرم‌افزاری: حوزه‌ای است نامحسوس، بدون ابزار فیزیکی و منازعه مستقیم، اما تأثیرگذار، هدفمند و نرم‌افزارانه که به آرامی خود را در محیط هدف وارد و ماندگار می‌کند. هدف این حوزه تغییر افکار و سپس رفتار است و از هر نوع ابزاری به‌ویژه ایجاد تغییر در ساختار، برای پایدار کردن خود استفاده می‌کند (شیرازی، ۱۳۸۴: ۳۱).

حوزه سخت‌افزاری: متکی به روش‌های فیزیکی، عینی، سخت‌افزارانه و همراه با اعمال و رفتارهای خشونت‌آمیز، براندازی آشکار و با استفاده از شیوه زور و اجبار و حذف دفعی و اشغال سرزمین است. این حوزه عمدتاً محسوس، واقعی و عینی و با عکس‌العمل‌های فیزیکی همراه است. ظهور این نوع تهدیدها عمدتاً مربوط به دوره استعمار کهن است که قدرت‌های استعماری با لشکرکشی، اعمال زور و کشتار و اشغال و الحاق سرزمین، اهداف خود را تأمین می‌کردند (همان: ۳۲).

مؤلفه‌ها و اقدامات اداره عملیات روانی ناجا

پس از مطالعات کتابخانه‌ای فراوان و انجام چندین جلسه خبرگی با صاحب‌نظران در دانشگاه علوم انتظامی امین، ستاد ناجا، ساحفاناجا، سازمان عقیدتی سیاسی و تعدادی از فرماندهان ناجا که همگی دارای سابقه تصدی مشاغل راهبردی بوده و تجربه خدمت در یگان‌های اجرایی، ستادی و آموزشی را دارند، مؤلفه‌ها و اقدامات اداره عملیات روانی ناجا در دو حوزه نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مطابق جدول زیر طبقه‌بندی شد:

جدول شماره (۲): مؤلفه‌ها و اقدامات اداره عملیات روانی ناجا

حوزه نرم‌افزاری				حوزه سخت‌افزاری			
مؤلفه برنامه‌ریزی (طرح و برنامه)	مؤلفه آگاه‌سازی	مؤلفه خنثی‌سازی	مؤلفه آموزش	مؤلفه پژوهش	مؤلفه ساختاری	مؤلفه امنیتی	مؤلفه عملیاتی و اجرایی
							مؤلفه فناوری اطلاعات و ارتباطات

حوزه نرم‌افزاری:

- مؤلفه برنامه‌ریزی (طرح و برنامه) - برنامه‌ریزی از وظایف بسیار مهم مدیران است و با سایر وظایف آنها در ارتباط است. نیاز به برنامه‌ریزی از آنجا ناشی می‌شود که همه سازمان‌ها با فعالیت در محیطی پویا، درصدد هستند که منابع محدود خود را برای رفع نیازهای متنوع و رو به افزایش خود صرف کنند. پویایی محیط و وجود تلاطم در آن، عدم اطمینان ناشی از تغییرات محیطی بر ضرورت انکارناپذیر برنامه‌ریزی می‌افزاید (رضائیان، ۱۳۸۷: ۴۰). مؤلفه برنامه‌ریزی اداره عملیات روانی ناجا دارای شش اقدام برنامه راهبردی، برنامه تخصصی، طرح‌ریزی عملیاتی، رصد عملیات روانی خودی و دشمن، برآورد وضعیت عملیات روانی و نیز بازخوردگیری از جایگاه نیروی انتظامی است.**
- مؤلفه آگاه‌سازی - آگاه‌سازی دربرگیرنده آموزش‌ها، گفتارها، تبلیغات، تذکرها، پاسخ به سؤال‌ها، توجیه و ارشادهایی است که برای بهبود و عملکرد کارکنان و در نتیجه افزایش کارایی ارائه می‌شود؛ به عبارتی آگاه‌سازی مقوله‌ای فراتر از آموزش صرف بوده و بین آگاهی‌دهنده و گیرنده پیام، ارتباط و تعامل خاصی حکم‌فرما است (چراغی، ۱۳۸۹: ۲۵). مؤلفه آگاه‌سازی اداره عملیات روانی ناجا دارای چهار اقدام پیشگیری، افزایش دانش کارکنان، ایجاد نگرش مثبت و بصیرت است.**
- مؤلفه خنثی‌سازی - وجود حکومتی مردمی و انجام انتخابات متعدد و امکان رقابت جناح‌های مختلف سیاسی، وجود گردش نخبگان، اثبات کارآمدی نظام اسلامی در بسیاری از عرصه‌های مهم و سرنوشت‌ساز، با وجود مشکلات و موانع داخلی و خارجی بی‌شمار، حضور آگاهانه اқشار مختلف جامعه در صحنه در**

حمایت و پشتیبانی از نظام و آرمان‌های انقلاب اسلامی، حس بیگانه‌ستیزی ایرانیان، انسجام فرهنگی و احساس وحدت ملی و... از جمله عواملی هستند که نقش مهمی در عدم شکل‌گیری زمینه‌ها و شرایط لازم برای جریانات برانداز داشته و مانع شکل گرفتن انقلاب‌های رنگین یا مخملین در کشورمان می‌شود. مؤلفه خنثی‌سازی اداره عملیات روانی ناجا دارای پنج اقدام روشنگری، رسانه و تبلیغات، انسجام فرهنگی، استفاده از نخبگان و تعاملات فرا سازمانی است.

- **مؤلفه آموزش** - آموزش تغییراتی است که در رفتار افراد بر اثر تجربه یا گذراندن دوره‌های آموزشی به‌وجود می‌آید. آموزش یک فرایند است و همان‌طور که در نظام‌های آموزشی امروزی مشهود است، با استفاده از علوم مختلف، تجربیاتی را به فراگیران انتقال می‌دهد. مؤلفه آموزش اداره عملیات روانی ناجا دارای چهار اقدام آموزش انفرادی، آموزش تکمیلی و یگانی، آموزش تخصصی و دوره‌های تکمیلی داخلی و خارجی است.

- **مؤلفه تحقیق و پژوهش** - هدف پژوهش علمی، کشف واقعیت‌ها و برقرار کردن رابطه میان آنها و تبیین شرایط و رویدادهاست. مسائلی وجود دارد که انسان از طریق تجربه قادر به پاسخگویی آنان نیست. در چنین شرایطی دست‌نیاز به‌سوی صاحب‌نظران دراز می‌کند، که اظهارنظر آنان به‌عنوان یک واقعیت مستند مورد قبول قرار می‌گیرد (مرادیان، ۱۳۸۸: ۵۴). مؤلفه پژوهش و پژوهش اداره عملیات روانی ناجا دارای سه اقدام انتخاب محورهای پژوهش، تألیف کتب و مقاله‌های علمی و پژوهشی و برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی و پژوهشی است.

حوزه سخت‌افزاری:

- **مؤلفه ساختاری** - ساختار سازمانی تصریح می‌کند که وظایف، چگونه تخصیص داده شوند، چه شخصی به چه کسی گزارش دهد و سازوکارهای هماهنگی رسمی و همچنین الگوهای تعاملی سازمانی که باید رعایت شوند کدام‌اند؟ ساختار یکی از اجزای سازمان است که از عناصر پیچیدگی، رسمیت و تمرکز تشکیل شده است (رضائیان، ۱۳۸۷). مؤلفه ساختاری اداره عملیات روانی ناجا

دارای چهار اقدام کیفی‌سازی نیروی انسانی، فناوری و تجهیزات، جایگاه شغلی و مأموریت و شرح وظایف است.

- **مؤلفه امنیتی** - در این بعد سعی می‌شود طی فرآیندهای بلندمدت، اقدام عملیاتی و درگیری وجود نداشته باشد؛ ولی طرف مقابل همیشه به این فکر است که انرژی و توان خود را صرف فعالیت‌های عملیاتی کند و از دیگر بخش‌های حاکمیت غافل شود و نسبت به کشور مبدأ توان نظامی کم‌تری داشته باشد (جنیدی، ۱۳۸۹: ۳۶۷). مؤلفه امنیتی اداره عملیات روانی ناجا دارای هفت اقدام برنامه‌ریزی اقدامات عملیاتی تعامل و هماهنگ کردن نیروها، تقویت عوامل غیرفیزیکی، تقویت عوامل برترساز، مدیریت افکار عمومی، پشتیبانی از طرح‌های امنیتی و عملیات مردم یاری است.

- **مؤلفه فناوری اطلاعات و ارتباطات** - از فناوری برای ذخیره‌سازی، بازیابی، انتقال و پردازش اطلاعات استفاده می‌شود. امروزه سازمان‌ها و مؤسسه‌های بی‌شماری از فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند تا با بهره‌گیری از آن، مدیریت نوینی را در مجموعه خود اعمال کنند (غیوری، ۱۳۸۳: ۵۰). مؤلفه فناوری اطلاعات و ارتباطات اداره عملیات روانی ناجا دارای چهار اقدام پیشنهاد تولید محصولات دیجیتال و فرهنگی، سامانه مجازی عملیات روانی، سامانه الکترونیکی عملیات روانی و رسانه‌ها و میکرو رسانه‌ها است.

- **مؤلفه عملیاتی و اجرایی** - فرهنگ راهبردی کشور بر نوع تلقی و الگوهای رفتاری نخبگان و رهبران یک کشور و توان دیپلماسی آن تأثیر می‌گذارد. در صورت وقوع تهدید نرم در این سطح، کشور حریف می‌تواند با مدیریت ادراک، اندیشه و عزم رهبران و نخبگان خودی باورها، ارزش‌ها و الگوهای رفتاری آنان را تحت تأثیر قرار دهد. همچنین فرهنگ ملی، شامل باورها، ارزش‌ها و الگوهای رفتاری نهادینه‌شده در جامعه است و تهدید نرم در این حوزه می‌تواند بر آنها تأثیر بگذارد (نائینی، ۱۳۸۷: ۳۷۱). مؤلفه فرهنگی و اجتماعی اداره عملیات روانی ناجا دارای چهار اقدام تهیه پیوست فرهنگی عملیات روانی، طرح‌ریزی

انسجام اقوام و اقلیت‌ها، پیشنهاد راهبرد ارتقاء منزلت اجتماعی کارکنان و پیشنهاد راهبرد مقابله با ناهنجاری‌های اجتماعی است.

در این پژوهش میزان تأثیر هریک از اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا مورد بررسی قرار می‌گیرد.

پیشینه پژوهش

در ارتباط با موضوع پژوهش، مطالعات پراکنده‌ای صورت گرفته است که در این قسمت به اختصار به تعدادی از پژوهش‌های مرتبط اشاره خواهد شد.

- حبیبیان (۱۳۸۸)، در رساله دکترای خود به نقش مخالفان سازمان‌یافته غیرقانونی در عملیات روانی آمریکا علیه ج.ا.ا با تأکید بر تلویزیون‌های فارسی‌زبان ماهواره پرداخته است. همواره استفاده از رسانه در قالب عملیات روانی علیه ج.ا.ا با هدف براندازی نظام در دستور کار آمریکا قرار داشته است و نیز نومحافظه‌کاران حاکم بر این کشور در تلاش بوده‌اند تا با استفاده از جریان‌سازی خبری به کمک رسانه‌های آمریکا، متحدانش و رسانه‌های در اختیار گروه‌های مخالف غیرقانونی سازمان‌یافته - که دارای اهداف مشترکی علیه ج.ا.ا هستند- رزنامه‌های مختلفی را طراحی و اجرا کنند که با بررسی آنها نتایج ذیل حاصل شده‌اند:

مشخص شدن رویکردهای تبلیغی و رزنامه‌های در دست اقدام شبکه فاکس نیوز و سه شبکه منتخب: شامل هسته‌ای شدن ایران و تهدید دانستن آن، حمله نظامی آمریکا یا رژیم صهیونیستی به ج.ا.ا، القای ناهماهنگی بین مواضع ایران و جهان، تضعیف روحیه ملت و مسئولان، تحریک قومیت‌ها ترسیم چهره‌ای خشن از فرهنگ و تمدن ایرانی است.

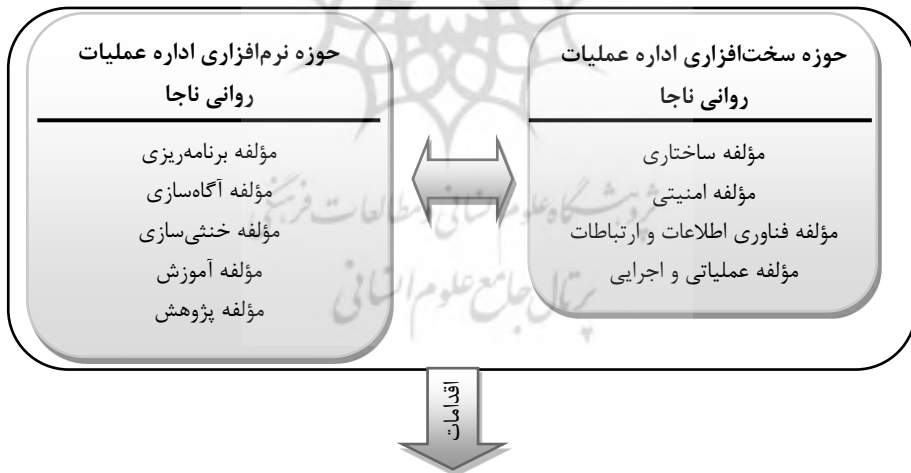
- حسینی (۱۳۹۲)، در مقاله‌ای با عنوان «جنگ نرم، از تهدید تا پاسخ»، تلاش دارد تا به بررسی جنگ نرم بپردازد (گاهی برخی از مفاهیم و واژه‌ها حامل تغییرات الگوواره‌ای هستند. مفاهیمی همچون جنگ نرم و تهدید نرم، از این جمله به شمار می‌آیند. آنها تنها به ظهور شیوه‌های جدید مبارزه یا تحولات سیاسی و امنیتی نوپدید اشاره ندارند، بلکه فراتر از آن خبر از ظهور مکتب جدیدی در عرصه رقابت‌ها و مخاصمه‌های بین‌المللی می‌دهند. این مقاله با

چنین مفروضی و با توجه به اغتشاش معنایی و آشفتگی نظری رایج در این حوزه، تلاش دارد تا با بهره‌گیری از ادبیات علمی و استنتاج از رویدادهای این‌چینی به تعاریف و مدل‌های نظری برای روشن ساختن حدود و ثغور این مفاهیم دست یابد).

- برزاده (۱۳۹۰)، به موضوع تأثیر عملیات روانی رسانه‌های آمریکا بر مدیران عالی وزارت دفاع ج.ا.ا. در دهه ۸۰ پرداخته است. در این پژوهش سعی شده که بیان شود بین عملیات روانی رسانه‌های آمریکا و کارایی، روحیه و انگیزش و تصمیم‌گیری فرماندهان و مدیران عالی ودجا چه ارتباطی وجود دارد که در نتایج به‌دست‌آمده از آن مشخص شد بین عملیات روانی و رسانه‌های آمریکا و روحیه فرماندهان و مدیران عالی ودجا ارتباط منفی وجود دارد.

مدل مفهومی پژوهش

با توجه به مبانی نظری ذکرشده، پیشینه پژوهش و اهداف مورد نظر، مدل مفهومی پژوهش به شرح زیر ارائه می‌شود.

بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا

شکل شماره (۱): مدل مفهومی پژوهش

سؤال‌های پژوهش

سؤال اصلی

اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا به چه میزان تأثیر دارد؟

سؤال‌های فرعی

سؤال فرعی اول: ابعاد عملیات روانی آمریکا کدام است؟

سؤال فرعی دوم: مؤلفه‌ها و اقدامات مختلف اداره عملیات روانی ناجا در حوزه نرم-افزاری برای مقابله با عملیات روانی آمریکا کدام است؟

سؤال فرعی سوم: مؤلفه‌ها و اقدامات مختلف اداره عملیات روانی ناجا در حوزه سخت‌افزاری برای مقابله با عملیات روانی آمریکا کدام است؟

روش‌شناسی پژوهش

در این مطالعه نوع پژوهش، کاربردی است. با توجه به اهداف و سؤال‌های مطرح‌شده در این پژوهش، روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع موردی و دارای جنبه کاربردی است. پس از انجام مطالعات وسیع کتابخانه‌ای و انجام مصاحبه با خبرگان و صاحب‌نظران، نتایج حاصل جمع‌بندی شده و سپس پرسش‌نامه‌ای تهیه شد. با انجام آزمون تی‌استیودنت در صورتی که سطح معنی‌داری کم‌تر از ۰/۰۵ باشد، آن اقدام اداره عملیات روانی ناجا از نظر آماری بر خنثی‌سازی بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا مؤثر شناخته می‌شود.

در این پژوهش به دلیل وسعت و نوع پژوهش از دو جامعه‌ی آماری، استفاده شده است.

جامعه آماری خبرگی: در مرحله مصاحبه، برای تعیین مؤلفه‌ها و اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با عملیات روانی آمریکا از طریق ۴ سؤال باز با ۱۸ نفر از صاحب‌نظران و خبرگان در حوزه عملیات روانی مصاحبه شد.

جامعه آماری کلی: جامعه آماری این پژوهش شامل ۱۰۰ نفر از صاحب‌نظران در دانشگاه علوم انتظامی امین، ستاد ناجا، ساحفاناجا، سازمان عقیدتی سیاسی و تعدادی از

فرماندهان ناجا است که همگی دارای سابقه تصدی مشاغل راهبردی بوده و تجربه خدمت در یگان‌های اجرایی، ستادی و آموزشی را هم دارند.

جدول شماره (۳): طبقات مختلف جامعه و نمونه‌ی آماری

طبقه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	مجموع
جامعه آماری	بناد نا	بناد نا	بناد نا	بناد نا	بناد نا	بناد نا	جامعه آماری
حجم نمونه	۲۰	۱۰	۱۰	۲۰	۲۰	۲۰	۱۰۰

با توجه به اینکه حجم جامعه آماری در نظر گرفته شده ۱۰۰ نفر و محدود است، انتخاب نمونه به روش تمام‌شمار انجام شده است.

در این پژوهش از طریق توزیع پرسش‌نامه به دریافت نظرات اعضای جامعه در رابطه با میزان تأثیر هر یک از اقدامات شناسایی شده اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا پرداختیم.

در این پژوهش به منظور دستیابی به روایی لازم، از روش اعتبار محتوا و برای بررسی پایایی پرسش‌نامه از روش ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. ابتدا با توجه به اطلاعات جمع‌آوری شده اقدام به تهیه الگوی پرسش‌ها شد، سپس بر اساس هدف‌ها و سؤال‌های پژوهش پرسش‌نامه تنظیم شده، ابتدا به ۵ نفر از مدیران و ناظران علمی طرح سؤال‌ها واگذار و پس از دریافت نظریه‌ها، قسمت‌های مورد نظر تصحیح و به این ترتیب روایی آنها محرز شده و سپس پرسش‌نامه به جامعه نمونه ارسال و پس از جمع‌آوری، با محاسبه آلفای کرونباخ میزان پایایی پرسش‌نامه تعیین شده است. مقدار آلفای کرونباخ محاسبه شده ۰/۹۸/۰ پایا است.

در این پژوهش با توجه به نوع سؤالات و اهداف پژوهش، تحلیل داده‌ها با استفاده از روش آمار توصیفی و استنباطی انجام می‌شود در مبحث آمار توصیفی از محاسبه درصد‌ها، نسبت‌ها، میانگین و برخی شاخص‌های نمونه‌ای و در حیطه آمار استنباطی از آزمون تی استیودنت یک نمونه‌ای و از نرم‌افزار spss استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

پس از توزیع پرسش‌نامه در جامعه آماری، به‌منظور تعیین میزان تأثیرگذاری هر یک از اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا با استفاده از طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (۵=تأثیر خیلی زیاد، ۴=تأثیر زیاد، ۳=تأثیر متوسط، ۲=تأثیر کم، ۱=تأثیر خیلی کم) نظرات جامعه آماری جمع‌آوری شد. به‌طور نمونه اقدام برنامه راهبردی از مؤلفه برنامه‌ریزی (طرح و برنامه) در حوزه نرم‌افزاری به‌عنوان اولین اقدام برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا مورد بررسی قرار می‌گیرد.

جدول شماره (۴): بررسی تأثیر اقدام برنامه راهبردی برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات

روانی آمریکا

میزان تأثیرگذاری اقدامات اداره عملیات روانی ناجا		
مؤلفه برنامه‌ریزی (طرح و برنامه)	آماره‌ها	بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا
	میانگین	۳/۶۰
اقدام برنامه راهبردی	سطح معنی‌داری	۰/۰۰۶
	تأثیر درصد زیاد یا خیلی زیاد	۷۰/۴

حوزه نرم‌افزاری

محاسبات نشان داد که ۷۰/۴ درصد سؤال‌شوندگان تأثیر اقدام برنامه راهبردی اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا را در حد زیاد یا خیلی زیاد دانسته‌اند و بر اساس آزمون میانگین انجام‌شده با میانگین ۳/۶۰ و سطح معنی‌داری ۰/۰۰۶، این اقدام اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا تأثیر معنی‌داری دارد.

به‌منظور تعیین میزان تأثیرگذاری اقدامات اداره عملیات روانی ناجا در ۹ مؤلفه شناسایی‌شده برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا، روند بالا تکرار و در نتیجه جدولی حاصل شد که اثرگذاری هر کدام از اقدامات برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا را نشان می‌دهد (تأثیرگذاری هر یک از اقدامات اداره عملیات روانی ناجا بر خنثی‌سازی ابعاد مختلف عملیات روانی آمریکا با درصد تجمعی تأثیر در حد زیاد و خیلی زیاد محاسبه شده و به‌منظور اطمینان از نتایج حاصل از جداول توزیع فراوانی، از آزمون میانگین‌های هر شاخص استفاده شده است).

جدول شماره (۵): بررسی سطح معنی‌داری اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا

سطح معنی‌داری برای مقابله با عملیات اقدامات اداره عملیات روانی ناجا	
روانی آمریکا در بعد فرهنگی و اجتماعی (با انجام آزمون میانگین‌های هر شاخص)	
مؤلفه برنامه‌ریزی (طرح و برنامه)	
۰/۰۰۶	برنامه راهبردی
۰/۰۰۷	برنامه تخصصی
۰/۰۰۱	طرح‌ریزی عملیاتی
۰/۰۰۱	رصد عملیات روانی
۰/۱۲۲	برآورد وضعیت عملیات روانی
۰/۰۰۹	بازخوردگیری جایگاه نیروی انتظامی
مؤلفه آگاه‌سازی	
۰/۰۰۳	پیشگیری
۰	افزایش دانش کارکنان
۰/۰۰۱	ایجاد نگرش مثبت
۰	بصیرت
مؤلفه خنثی‌سازی	
۰	روشنگری
۰/۰۰۶	رسانه و تبلیغات
۰/۰۰۱	انسجام فرهنگی
۰	استفاده از نخبگان
۰/۰۲۸	تعاملات فرا سازمانی
مؤلفه آموزش	
۰/۲۶	انفرادی
۰/۲۸	تکمیلی یگانی
۰/۰۱	تخصصی
۰/۰۴	دوره‌های تکمیلی داخلی-خارجی
مؤلفه پژوهش	
۰/۱۶	انتخاب محورهای پژوهش
۰/۰۳	کتاب و مقاله‌های علمی-پژوهشی
۰/۰۴	برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی و پژوهشی

وزنه نرم‌افزاری

سطح معنی‌داری برای مقابله با عملیات روانی آمریکا در بعد فرهنگی و اجتماعی (با انجام آزمون میانگین‌های هر شاخص)	
مؤلفه ساختاری	
۰/۱۵۵	سازمان
۰	کیفی سازی نیروی انسانی
۰/۰۰۱	فناوری و تجهیزات
۰/۶۶۵	جایگاه شغلی
۰/۰۴	مأموریت و شرح وظایف
مؤلفه امنیتی	
۰/۰۰۵	برنامه‌ریزی اقدامات عملیاتی
۰/۰۱	تعامل و هماهنگ کردن نیروها
۰/۰۹۴	تقویت عوامل غیر فیزیکی
۰/۰۰۷	تقویت عوامل برتر ساز
۰/۰۰۳	مدیریت افکار عمومی
۰/۰۱۹	پشتیبانی از طرح‌های امنیتی
۰	عملیات مردم یاری
مؤلفه عملیاتی و اجرایی	
۰/۰۱۳	تهیه پیوست فرهنگی عملیات روانی
۰	طرح‌ریزی انسجام اقوام و اقلیت‌ها
۰	پیشنهاد راهبرد ارتقای منزلت اجتماعی کارکنان
۰	پیشنهاد راهبرد مقابله با ناهنجاری‌های اجتماعی
مؤلفه فناوری اطلاعات و ارتباطات	
۰/۰۱۵	پیشنهاد تولید محصولات دیجیتالی و فرهنگی
۰/۰۰۶	سامانه مجازی عملیات روانی
۰/۰۷۷	سامانه الکترونیکی عملیات روانی
۰/۵	رسانه‌ها و میکرو رسانه‌ها

با انجام آزمون تی‌استیودنت در صورتی که سطح معنی‌داری کم‌تر از ۰/۰۵ باشد، آن اقدام اداره عملیات روانی ناجا از نظر آماری بر خنثی‌سازی بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا مؤثر شناخته می‌شود. جدول زیر به بررسی مؤثر بودن یا نبودن

اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا با توجه به جدول شماره پنج، می‌پردازد.

جدول شماره (۶): بررسی اثرگذاری اقدامات مختلف اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا

۱۴۷

میزان تأثیرگذاری اقدامات اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با عملیات روانی آمریکا

میزان تأثیر برای مقابله با عملیات روانی آمریکا در بعد فرهنگی و اجتماعی		اقدامات اداره عملیات روانی ناجا
مؤلفه برنامه‌ریزی (طرح و برنامه)		
مؤثر		برنامه راهبردی
مؤثر		برنامه تخصصی
مؤثر		طرح‌ریزی عملیاتی
مؤثر		رصد عملیات روانی
نامؤثر		برآورد وضعیت عملیات روانی
مؤثر		بازخوردگیری جایگاه نیروی انتظامی
مؤلفه آگاه‌سازی		
مؤثر		پیشگیری
مؤثر		افزایش دانش کارکنان
مؤثر		ایجاد نگرش مثبت
مؤثر		بصیرت
مؤلفه خنثی‌سازی		
مؤثر		روشنگری
مؤثر		رسانه و تبلیغات
مؤثر		انسجام فرهنگی
مؤثر		استفاده از نخبگان
مؤثر		تعاملات فرا سازمانی
مؤلفه آموزش		
نامؤثر		انفرادی
نامؤثر		تکمیلی یگانی
مؤثر		تخصصی
مؤثر		دوره‌های تکمیلی داخلی-خارجی
مؤلفه پژوهش		
نامؤثر		انتخاب محورهای پژوهش
مؤثر		کتاب و مقاله‌های علمی-پژوهشی
مؤثر		برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی و پژوهشی

وزنه نرم‌افزاری

میزان تأثیر برای مقابله با عملیات روانی
آمریکا در بعد فرهنگی و اجتماعی

اقدامات اداره عملیات روانی ناجا

مؤلفه ساختاری	
نامؤثر	سازمان
مؤثر	کیفی سازی نیروی انسانی
مؤثر	فناوری و تجهیزات
نامؤثر	جایگاه شغلی
مؤثر	مأموریت و شرح وظایف
مؤلفه امنیتی	
مؤثر	برنامه‌ریزی اقدامات عملیاتی
مؤثر	تعامل و هماهنگ کردن نیروها
نامؤثر	تقویت عوامل غیر فیزیکی
مؤثر	تقویت عوامل برتر ساز
مؤثر	مدیریت افکار عمومی
مؤثر	پشتیبانی از طرح‌های امنیتی
مؤثر	عملیات مردم یاری
مؤلفه عملیاتی و اجرایی	
مؤثر	تهیه پیوست فرهنگی عملیات روانی
مؤثر	طرح‌ریزی انسجام اقوام و اقلیت‌ها
مؤثر	پیشنهاد راهبرد ارتقای منزلت اجتماعی کارکنان
مؤثر	پیشنهاد راهبرد مقابله با ناهنجاری‌های اجتماعی
مؤلفه فناوری اطلاعات و ارتباطات	
مؤثر	پیشنهاد تولید محصولات دیجیتالی و فرهنگی
مؤثر	سامانه مجازی عملیات روانی
نامؤثر	سامانه الکترونیکی عملیات روانی
نامؤثر	رسانه‌ها و میکرو رسانه‌ها

وزه سخت‌افزاری

نتیجه‌گیری

با توجه به آنچه گذشت، دریافته‌ایم که مجموع اقدامات اداره عملیات روانی ناجا دارای دو حوزه نرم‌افزاری و سخت‌افزاری هستند و حوزه نرم‌افزاری دارای ۵ مؤلفه و حوزه سخت‌افزاری دارای ۴ مؤلفه است. هرکدام از این مؤلفه‌ها نیز به زیر مؤلفه‌هایی (اقدامات) تقسیم می‌شوند که با محاسبات و تحلیل‌های انجام‌شده به این نتیجه رسیدیم

که ۱۸ اقدام از ۲۲ اقدام از حوزه نرم‌افزاری و ۱۵ اقدام از ۲۰ اقدام از حوزه سخت‌افزاری اداره عملیات روانی ناجا برای مقابله با بعد فرهنگی و اجتماعی عملیات روانی آمریکا مؤثر هستند و سایر اقدامات به بازنگری یا تلاش بیشتر نیاز دارند (اقدامات مؤثر و نامؤثر هر یک به تفکیک در بخش یافته‌های پژوهش در جدول شماره شش، بیان شده‌اند).

پیشنهادها

پیشنهاد اجرایی

- سازمان عقیدتی سیاسی ناجا طوری برنامه‌ریزی کند که بتواند از ظرفیت رسانه‌های ملی و تولید پیام برای تمام لایه‌های اجتماعی و مقابله با شبیخون فرهنگی استفاده کند.
- از طریق سازمان عقیدتی سیاسی ناجا، سطح کیفی برنامه‌های فرهنگی ناجا ارتقاء یابد و به نیازهای اطلاعاتی مخاطبان توجه ویژه‌ای معطوف شود.
- ارگان‌های دارای نشریه در ناجا از روش‌های حرفه‌ای جذب مخاطب و الگوهای موفق تبلیغی و برقراری ارتباط مؤثر با کارکنان استفاده کنند.
- کلیه پیشنهادها جمع‌بندی و برای بررسی و کارشناسی به فرماندهی محترم ناجا و ستاد ایشان تقدیم شود تا پس از بررسی‌های ستادی و اخذ مصوبه برای اجرا به یگان‌های تابعه ابلاغ شود.
- معاونت آموزش ناجا ضمن هماهنگی با معاونت عملیات و عقیدتی سیاسی به برنامه‌های آموزشی و آگاه‌سازی و ایجاد انگیزه‌های دشمن‌ستیزی در نیروها توجه ویژه‌ای مبذول کند.
- سیاست‌گذاری‌ها در معاونت‌های فاوا و نیروی انسانی ناجا به گونه‌ای باشد که بتوان نسبت به به‌کارگیری فناوری‌های ارتباطی، متنوع سازی پیام‌ها و تقویت منزلت اجتماعی کارکنان اقدام شود.

منابع

- افروغ، عماد (۱۳۷۸). خرده‌فرهنگ‌ها، مشارکت و وفاق اجتماعی. مجموعه مقالات وفاق اجتماعی و فرهنگ عمومی. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- جنیدی، رضا (۱۳۸۹). فن‌های عملیات روانی و شیوه‌های مقابله. مشهد: انتشارات به.
- چراغی، احمد (۱۳۸۹). اصول و مبانی پیشگیری حفاظتی. تهران: مرکز نشر دانشگاه ناچا.
- حسینی، حسین (۱۳۹۲). جنگ نرم؛ از تهدید تا پاسخ. تهران.
- حبیبیان، محمدحسن (۱۳۸۸). نقش مخالفین سازمان‌یافته غیرقانونی در عملیات روانی امریکا علیه ج.ا. با تأکید بر تلویزیون‌های فارسی‌زبان ماهواره‌ای. رساله دکترا دعا.
- خمینی، روح‌الله (۱۳۷۸). صحیفه نور. تهران: حفظ و نشر آثار امام (ره).
- دهقانی، سیدجلال‌الدین (۱۳۸۳). طرح خاورمیانه بزرگ و امنیت ملی جمهوری اسلامی. فصلنامه مطالعات راهبردی، سال هفتم، شماره سوم.
- رضائیان، علی (۱۳۸۷). مبانی سازمان و مدیریت. تهران: انتشارات سمت.
- روح‌الامینی، محمود (۱۳۶۸). زمینه فرهنگ‌شناسی. انتشارات عطار.
- شیرازی، محمد (۱۳۸۰). جنگ روانی و تبلیغات؛ مفاهیم و کارکردها. چاپ دوم، دبیرخانه نخستین همایش بررسی نقش تبلیغات در جنگ، تهران.
- عبدالله خانی، علی (۱۳۸۵). رویکردها و طرح‌های آمریکایی درباره ایران. انتشارات مؤسسه ابرار معاصر ایران.
- غیوری، امیر هوشنگ (۱۳۸۳). فناوری اطلاعات، تهران: انتشارات سمت.
- فتحی، محمدابراهیم (۱۳۹۲). نقش فرماندهان عمده نزاجا در مقابله با عملیات روانی آمریکا.
- ماندل، رابرت (۱۳۷۷). چهره متغیر امنیت ملی. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- مرادیان، محسن (۱۳۸۸). روش پژوهش در علوم اطلاعاتی. تهران: انتشار مرکز آموزش شهید صیاد.
- نائینی، علی‌محمد (۱۳۸۷). معنا و مفهوم قدرت نرم در مطالعات امنیتی. مقالات برگزیده همایش بسیج و قدرت نرم، پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بسیج و دانشگاه امام حسین (ع)، تهران.